

Spauda ir informacija

Europos Sąjungos Bendrasis Teismas
PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 84/21
2021 m. gegužės 19 d., Liuksemburgas

Sprendimas byloje T-643/20
Ryanair DAC / Komisija

Bendrasis Teismas dėl nepakankamo motyvavimo panaikina Komisijos sprendimą, kuriuo patvirtinama Nyderlandų finansinė pagalba oro transporto bendrovei KLM, teikiama Covid-19 pandemijos aplinkybėmis.

Vis dėlto atsižvelgdamas į itin neigiamą pandemijos poveikį Nyderlandų ekonomikai Bendrasis Teismas sustabdo panaikinimo padarinius, kol Komisija priims naują sprendimą

2020 m. birželio mėn. Nyderlandų Karalystė pranešė Europos Komisijai apie pagalbą oro transporto bendrovei KLM, kontroliuojančiosios bendrovės *Air France-KLM* patronuojamajai įmonei. Pagalbą, apie kurią pranešta ir kurios bendras biudžetas yra 3,4 mlrd. EUR, sudaro, viena vertus, valstybės garantija paskolai, kurią jai suteiktų bankų konsorciumas, ir, kita vertus, valstybės paskola. Šia pagalba Nyderlandų Karalystė siekė suteikti KLM laikiną likvidumo paramą, reikalingą siekiant įveikti neigiamus COVID-19 pandemijos padarinius. Nyderlandų Karalystė, atsižvelgdama į KLM svarbą jos ekonomikai ir jos oro susisiekimui, teigė, kad šios bendrovės bankrotas dar labiau sustiprintų didelius jos ekonomikos sutrikimus, kuriuos sukėlė ši pandemija.

2020 m. gegužės 4 d. Komisija jau pripažino suderinama su vidaus rinka Prancūzijos Respublikos pagalbą, taikomą *Air France*, kitai kontroliuojančiosios bendrovės *Air France-KLM* kontroliuojamajai įmonei, suteikiant valstybės garantiją ir akcininko paskolą; bendra pagalbos suma – 7 mlrd. EUR¹. Šia pagalbos priemone buvo siekiama finansuoti neatidėliotinus *Air France* likvidumo poreikius.

Manydama, kad KLM teikiama pagalba, apie kurią pranešta, yra valstybės pagalba, kaip ji suprantama pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, Komisija ją įvertino atsižvelgdama į savo 2020 m. kovo 19 d. komunikatą „Laikinoji valstybės pagalbos priemonių, skirtų ekonomikai remti reaguojant į dabartinį COVID-19 protrūkį, sistema“². 2020 m. liepos 13 d. sprendimu Komisija pripažino šią pagalbą suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą³. Remiantis šia nuostata, pagalba, skirta kurios nors valstybės narės ekonomikos dideliems sutrikimams atitaisyti, tam tikromis sąlygomis gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka.

Oro transporto bendrovė *Ryanair* pareiškė ieškinį dėl šio sprendimo panaikinimo; išnagrinėjusi bylą pagal pagreitiną procedūrą Bendrojo Teismo dešimtoji išplėstinė kolegija patenkino šį ieškinį ir sustabdė panaikinimo padarinius, kol Komisija priims naują sprendimą. Savo sprendime Bendrasis Teismas pateikė paaiškinimų dėl Komisijos pareigos motyvuoti apimties, kai ji pripažįsta suderinama su vidaus rinka kontroliuojančiosios bendrovės patronuojamajai įmonei teikiamą pagalbą, nors tos pačios kontroliuojančiosios bendrovės kita patronuojamoji įmonė jau gavo panašią pagalbą.

¹ 2020 m. gegužės 4 d. Komisijos sprendimas C(2020)2983 *final* dėl valstybės pagalbos SA.57082 (2020/N) – Prancūzija – COVID-19: laikinoji sistema [SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktas] – Garantija ir akcininko paskola *Air France*.

² 2020 m. kovo 19 d. Komisijos komunikatas „Laikinoji valstybės pagalbos priemonių, skirtų ekonomikai remti reaguojant į dabartinį COVID-19 protrūkį, sistema“ (OL C 91 I, 2020, p. 1), iš dalies pakeistas 2020 m. balandžio 3 d. (OL C 112 I, 2020, p. 1), 2020 m. gegužės 13 d. (OL C 164, 2020, p. 3) ir 2020 m. birželio 29 d. (OL C 218, 2020, p. 3).

³ 2020 m. liepos 13 d. Komisijos sprendimas C(2020)4871 *final* dėl valstybės pagalbos SA.57116 (2020/N) – Nyderlandai – COVID-19: valstybės garantija paskolai ir valstybės paskola KLM (OL C 355, 2020, p. 1; toliau – ginčijamas sprendimas).

Bendrojo Teismo vertinimas

Grįsdama ieškinį dėl panaikinimo *Ryanair*, be kita ko, rėmėsi tuo, kad Komisija neįvykdė pareigos motyvuoti, nes nenurodė priežasčių, dėl kurių anksčiau *Air France* suteikta pagalba neturėjo poveikio KLM taikomos pagalbos suderinamumo su vidaus rinka vertinimui, nors ir *Air France*, ir KLM yra tos pačios kontroliuojančiosios bendrovės patrunuojamosios įmonės.

Šiuo klausimu Bendrasis Teismas visų pirma pažymėjo, kad anksčiau priimtas sprendimas dėl *Air France* teikiamos pagalbos yra konteksto elementas, į kurį turi būti atsižvelgta nagrinėjant, ar ginčijamo sprendimo motyvavimas atitinka SESV 296 straipsnio reikalavimus. Be to, jeigu yra pagrindo nuogąstauti dėl valstybės pagalbos sumavimo toje pačioje grupėje poveikio konkurencijai, Komisija turi itin atidžiai išnagrinėti tai grupei priklausančių bendrovių ryšius, kad patikrintų, ar, taikant valstybės pagalbos taisykles, tos bendrovės gali būti laikomos sudarančiomis vieną ekonominį vienetą, taigi, ir vieną pagalbos gavėją⁴.

Atsižvelgdamas į šiuos paaiškinimus Bendrasis Teismas pažymėjo, kad ginčijamame sprendime nėra duomenų apie *Air France* ir KLM akcininkų sudėtį ar informacijos apie kontroliuojančiosios bendrovės *Air France-KLM* ir jos patrunuojamųjų bendrovių *Air France* ir KLM funkcinius, ekonominius ir struktūrinius ryšius, nors kontroliuojančioji bendrovė dalyvauja suteikiant ir administruojant pagalbą, numatytą KLM ir *Air France*. Ginčijamame sprendime taip pat nenurodyta, ar egzistuoja koks nors mechanizmas, pagal kurį *Air France* per kontroliuojančiąją bendrovę *Air France-KLM* suteikta pagalba negalėtų pasinaudoti KLM būtent per kontroliuojančiąją bendrovę, ir atvirkščiai.

Atsižvelgdamas į tai Bendrasis Teismas kaip nepriimtinas atmetė Komisijos paaiškinimus, kuriuos ji pirmą kartą pateikė per teismo posėdį, siekdama įrodyti, kad KLM negali pasinaudoti *Air France* anksčiau suteikta pagalba. Be to, nors Komisija turi plačią diskreciją nustatyti, ar valstybės pagalbos schemos taikymo tikslais grupei priklausančios bendrovės turi būti laikomos vienu ekonominiu vienetu, ginčijamame sprendime ji neišdėstė pakankamai aiškiai ir tiksliai visų reikšmingų faktinių ir teisinių aplinkybių, į kurias turi būti atsižvelgta vertinant sudėtingą situaciją, kai dvi valstybės pagalbos priemonės lygiagrečiai suteikiamos dviem tos pačios kontroliuojančiosios bendrovės patrunuojamosioms įmonėms, be to, ši kontroliuojančioji bendrovė dalyvauja suteikiant ir administruojant minėtą pagalbą.

Atsižvelgdamas į tai, kad ginčijamas sprendimas yra nepakankamai motyvuotas, Bendrasis Teismas taip pat negalėjo patikrinti, ar pagalba yra būtina ir proporcinga ir ar laikytasi kumuliacijos sąlygų ir viršutinių ribų, nustatytų laikinosios sistemos 25 punkto d papunktyje ir 27 punkto d papunktyje⁵. Dėl tų pačių priežasčių Bendrasis Teismas negalėjo patikrinti, ar Komisijai kilo didelių atitinkamos pagalbos suderinamumo su vidaus rinka vertinimo sunkumų.

Taigi Bendrasis Teismas nusprendė, jog tik konstatuodama, kad, viena vertus, KLM gauna naudą iš nagrinėjamos priemonės ir, kita vertus, Nyderlandų valdžios institucijos patvirtino, kad *Air France* nepasinaudos KLM suteiktu finansavimu, Komisija pakankamai teisiškai nemotyavo ginčijamo sprendimo ir dėl šio nepakankamo motyvavimo jis turi būti panaikintas.

Vis dėlto atsižvelgdamas į tai, kad ginčijamas sprendimas panaikinamas dėl nepakankamo motyvavimo ir kad, nedelsiant užginčijus pagal pagalbos priemonę, apie kurią pranešta, numatytų pinigų sumų surinkimą, ekonominėmis ir socialinėmis aplinkybėmis, kai jau yra patirta didelių ekonomikos sutrikimų dėl neigiamo COVID-19 pandemijos poveikio, Nyderlandų ekonomikai ir oro

⁴ Pagal Komisijos pranešimo dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje vartojamos valstybės pagalbos sąvokos (OL C 262, 2016, p. 1) 11 punktą, taikant valstybės pagalbos taisykles, keli atskiri juridiniai subjektai gali būti laikomi sudarančiais vieną ekonominį vienetą. Šiuo tikslu reikia atsižvelgti į tai, ar vienas iš subjektų turi kito subjekto kontrolinį akcijų paketą ir ar juos sieja kiti funkciniai, ekonominiai ir struktūriniai ryšiai.

⁵ Remiantis laikinosios sistemos 25 punkto d papunkčio i įtrauka, paskoloms skirtomis naujomis valstybės garantijomis teikiama valstybės pagalba laikoma suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą, jeigu paskolų, kurių terminas sueina po 2020 m. gruodžio 31 d., bendra suma vienam pagalbos gavėjui neviršija pagalbos gavėjo 2019 m. arba paskutinių metų, kurių informacija turima, metinių darbo užmokesčio išlaidų dvigubos sumos. Remiantis minėtos sistemos 27 punkto d papunkčio i įtrauka, tokia pati riba taikoma valstybės paskolų subsidijomis teikiamai valstybės pagalai.

susisiekimui kiltų itin neigiamų pasekmių, Bendrasis Teismas nusprendė sustabdyti ginčijamo sprendimo padarinius, kol Komisija priims naują sprendimą.

PASTABA: Apeliacinis skundas tik teisės klausimais dėl Bendrojo Teismo sprendimo ar nutarties gali būti paduotas Teisingumo Teismui per du mėnesius ir dešimt dienų nuo tokio sprendimo ar nutarties įteikimo dienos.

PASTABA: Ieškiniu dėl panaikinimo siekiama panaikinti Sąjungos teisei prieštaraujančius Sąjungos institucijų teisės aktus. Tam tikromis sąlygomis valstybės narės, Sąjungos institucijos ir asmenys Teisingumo Teisme arba Bendrajame Teisme gali pareikšti ieškinį dėl panaikinimo. Jeigu ieškinys pagrįstas, teisės aktas panaikinamas. Atitinkama institucija turi užpildyti teisės spragą, kuri gali atsirasti panaikinus teisės aktą.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Bendrojo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Nuotraukas iš sprendimo paskelbimo posėdžio galima rasti „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106